

УХВАЛЕНО
протокол Вченої ради
№ 1 від 19 травня 2021р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ в. о. ректора
№ 315 від 19 травня 2021р.

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ОБ'ЄКТИВНОГО СТРУКТУРОВАНОГО
КЛІНІЧНОГО ІСПИТУ (ОСКІ)
Полтавського державного медичного університету

Положення визначає методику, порядок та регламент проведення об'єктивного структурованого клінічного іспиту (далі – ОСКІ), який спрямовано на визначення та оцінювання засвоєння здобувачами освіти (далі – ЗО) клінічних навичок та набуття ними професійних компетенцій в Полтавському державному медичному університеті (далі Університет).

ОСКІ включає в себе:

- ОСКІ 1: тип оцінки практичних навичок ЗО, який проводиться після зарахування необхідних практичних навичок по завершенні вивчення пропедевтичних дисциплін перед виробничою практикою;

- ОСКІ 2: є практичною частиною ЄДКІ (єдиного державного клінічного іспиту).

1. Нормативно-правова база

При проведенні ОСКІ 1 та ОСКІ 2 Університет керується Законом України «Про вищу освіту», Постановою КМУ № 302 від 27.03.2018 року «Про затвердження Порядку здійснення єдиного державного кваліфікаційного іспиту для здобувачів освітнього ступеня магістра за спеціальностями галузі знань «Охорона здоров'я», Наказом МОЗ № 419 від 19.02.2019 р. «Про затвердження Порядку, умов та строків розроблення і проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту та критеріїв оцінювання результатів», Наказом МОЗ № 1883 від 19.10.2018 р. «Про затвердження Методики розрахунку вартості розробки та проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту», Державними стандартами вищої освіти, наказами та інструкціями МОН та МОЗ України, кваліфікаційними стандартами, цим Положенням та іншими нормативними актами Університету, прийнятими в установленому законом порядку.

2. Загальні положення

2.1. Об'єктивний структурований клінічний іспит (ОСКІ) (ObjectiveStructuredClinicalExamination – OSCE) – сучасний тип оцінювання знань та практичних вмінь студентів, що призначений для перевірки набуття ними клінічної майстерності та компетентностей, які неможливо оцінити іншими традиційними формами іспитів. ОСКІ – є складовою частиною Державної атестації здобувачів ступеня вищої освіти – магістр за спеціальностями галузі знань – 22 «Охорона здоров'я».

2.2. Основні принципи ОСКІ: – об'єктивний: всі студенти виконують завдання однакової складності, які оцінюються із застосуванням стандартного інструменту; структурований: студенти переміщуються за певною кількістю станцій за певним маршрутом, де виконують завдання в однакових умовах протягом однакового проміжку часу; клінічний: створення ситуацій, максимально наближених до клінічних (кейси), в яких студенти застосовують набуті теоретичні знання та практичні навички; іспит: оцінка компетентностей та навичок студентів на підставі принципів об'єктивності, структурованості та наближення до реальної клінічної ситуації за допомогою чек-листа.

2.3. При проведенні ОСКІ оцінюються:

- інтегральна компетентність: здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог;

- загальні компетентності: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим, застосовувати знання у практичних ситуаціях, знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності, здатність до адаптації та дії в новій ситуації, здатність приймати обґрунтоване рішення; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії, здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватись іноземною мовою. Мати навички використання інформаційних і комунікаційних технологій, визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків, здатність діяти соціально відповідально та свідомо, прагнення до збереження навколишнього середовища;

- спеціальні компетентності: навички опитування та клінічного обстеження пацієнта, здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів, здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання, здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні захворювань, здатність до визначення характеру харчування при лікуванні захворювань, здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань, здатність до діагностування невідкладних станів, здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги, навички надання екстреної медичної допомоги, здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів, навички виконання медичних маніпуляцій, здатність до визначення тактики ведення фізіологічної вагітності, фізіологічних пологів та післяпологового періоду, здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів, здатність до планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб, здатність до визначення тактики ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду, здатність до проведення експертизи працездатності, здатність до ведення медичної документації, здатність до проведення епідеміологічних та медико-статистичних досліджень здоров'я населення; обробки державної, соціальної, економічної та медичної інформації, здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції, здатність до проведення аналізу діяльності лікаря, проведення заходів щодо забезпечення якості медичної допомоги і підвищення ефективності використання медичних ресурсів, здатність до проведення заходів щодо організації та інтеграції надання медичної допомоги населенню та проведення маркетингу медичних послуг.

2.4. ОСКІ оцінює наступні типи навичок: комунікативні, мануальні навички (базові мануальні – техніка виконання фізикального обстеження, ускладнені мануальні навички – фізикальне обстеження з метою ідентифікації та інтерпретації симптомів і синдромів, візуальне виявлення ознак, використання мультимедійних ресурсів), маніпуляції та когнітивні навички.

3. Місце проведення ОСКІ

3.1. При плануванні ОСКІ, місце проведення іспиту має бути зображено схематично. На схемі повинні бути відзначені всі станції і вказані напрями переходу студентів від станції до станції.

3.2. Станції мають бути розташовані недалеко одна від одної, а період переходу студентів між станціями займає мінімум часу.

3.3. Розташування екзаменаційних кімнат повинно бути таким, щоб дзвінок, який вказуватиме час переходу на наступну станцію, повинен бути однаково гучно чути на всіх станціях.

3.4. Екзаменаційні станції під час проведення ОСКІ можуть бути наступних типів:

- клінічні станції: включають взаємодію ЗО з реальним або стандартизованим пацієнтом;

- практичні станції: включають виконання технічних процедур.

3.5. Екзаменаційні кімнати та місця виконання практичних навичок студентів повинні бути обладнані камерами відеоспостереження з записом, що забезпечить об'єктивність прийняття рішення екзаменаційною комісією у випадку апеляцій ЗО.

4. Організація проведення ОСКІ

4.1. У ОСКІ входять базові клінічні дисципліни із залученням пропедевтичних та випускних кафедр: стоматологія, внутрішня медицина, хірургія та дитяча хірургія, акушерство і гінекологія, педіатрія з дитячими інфекціями.

4.2. ОСКІ складається в клініко-симуляційному центрі або на клінічних базах кафедр.

4.3. Кількість станцій для іспиту - 12. Кожна станція складається в окремій кімнаті; номер і назва станції вказані при вході. Якщо навичка не передбачає спілкування, то в одній кімнаті можна розмістити кілька станцій.

4.4. На іспит ЗО приходить у медичному одязі та перевзуті. Заходячи на іспит, студенти здають мобільні телефони та інші гаджети, які повертають їм після складання.

4.5. Перед іспитом кожного ЗО реєструють у списку із зазначенням екзаменаційної групи. ЗО отримує порядковий номер, за яким його реєструють в чек-листі кожної станції. Також студент отримує пам'ятку (маршрутний лист) та отримує інструктаж про порядок проходження станцій.

4.6. Відповідно, одночасно екзамен може складати 12 ЗО, які на кожній окремій станції виконують одне і те ж завдання. ЗО рухаються за порядковим номером і не спілкуються. Початок і кінець виконання станції озвучується сигналом дзвінка.

4.7. Тривалість виконання кожної станції однакова і складає від 5 до 10 хв. Якщо за цей час ЗО не впорався із завданням, він перериває роботу і переходить на наступну станцію. Між станціями є перерва 1 хв., під час якої ЗО переходять з однієї кімнати в іншу (від однієї стації до іншої).

4.8. Завдання, які ЗО може виконувати під час ОСКІ залежать від типу станції, і можуть бути або клінічними або практичними. Викладач не втручається у процес виконання завдання, не спілкується зі ЗО, а лише спостерігає за правильністю виконання його роботи та виставляє у чек-листі оцінку за виконання кожного етапу завдання.

4.9. Методичне забезпечення станцій включає наступні складові (паспорт сценарію):

- назва компетентностей, які оцінюються конкретною навичкою;
- назва дисципліни, на якій її вивчають;
- матеріально-технічне забезпечення сценарію;
- завдання для ЗО з описом умови задачі чи іншою інформацією, необхідної для його виконання;
- алгоритм дій ЗО при виконанні кожної маніпуляції;
- бланк перевірки якості виконання навичок (чек-лист);
- легенда та інструкція для стандартизованого пацієнта (за потреби).

5. Критерії оцінювання ОСКІ

5.1. Оцінка роботи ЗО на станції проводиться за чек-листом, складеним на основі алгоритму виконання практичної навички.

5.2. Максимальна оцінка за виконання завдання на 1 станції становить 1 (один) бал.

5.3. Кожному пункту алгоритму залежно від вагомості присвоюють певну частину балу.

5.4. Вага кожного пункту може бути різною залежно від їх кількості, значимості, складності виконання. Після проходження всіх станцій підбивається підсумок балів.

5.5. ОСКІ вважається складеним, якщо ЗО після проходження всіх станцій набрав не менше 60 відсотків від максимальної кількості балів.

6. Основні компоненти ОСКІ

6.1. Загальне керівництво при організації та проведенні ОСКІ здійснює перший проректор з науково-педагогічної роботи.

6.2. Дорадчий та координуючий орган – рада факультету, на якій затверджується Перелік станцій та Список екзаменаторів ОСКІ.

6.3. Відповідальність за попереднє планування, організації та проведення ОСКІ покладається на Координаторів ОСКІ (викладача пропонують кафедри, які залучені до проведення ОСКІ).

6.4. Іспит повинен базуватися на Станціях ОСКІ, які включають у себе: відпрацювання практичних навичок на фантомах та медичному обладнанні їх техніку та процедуру, збір анамнезу, проведення об'єктивного обстеження пацієнта, інтерпретацію даних лабораторно-інструментальних методів дослідження, навички спілкування ЗО з пацієнтом.

6.5. Оціночний лист (check-list) має форму щодо критеріїв підрахунку балів для оцінювання ЗО і розробляється для кожної станції окремо та містить пункти, що дозволяють оцінювати та фіксувати виконання завдання за шкалою балів. Загальна сума балів, що виставляється екзаменатором, дозволяє оцінити виконання завдання ЗО а кожній станції.

7. Екзаменатори та відповідальні особи ОСКІ

7.1. Екзаменаторами на станції можуть бути доценти та професори пропедевтичних та випускних кафедр та відповідальні за проведення ОСКІ співробітники.

7.2. За 2 тижні до іспиту всі екзаменатори повинні бути забезпечені повним описом відповідних станцій.

7.3. Не коментуючи дій студента, без додаткових запитань, екзаменатор спостерігає за діями ЗО на станції, координує дії стандартизованого пацієнта, заповнює оціночний лист до входу наступного здобувача.

7.4. Оцінювання має відбуватися за критеріями оцінки кожного кроку завдання, зазначених в оціночному листі та виставляти в ньому бали на кожному етапі його виконання.

7.5. Екзаменатору заборонено користування мобільним телефоном в зоні проведення ОСКІ.

7.6. Відповідальна особа, що контролює час іспиту та час сигналу попередньо інструктує своїх помічників та погоджує з координаторами ОСКІ точний час проведення та час знаходження на станції.

8. Організаційно-технічне забезпечення ОСКІ

8.1. Координатор ОСКІ:

- підпорядковується безпосередньо першому проректору з науково-педагогічної роботи;
- контролює підготовку до ОСКІ;
- контролює дотримання правил проведення ОСКІ;
- проводить навчання екзаменаторів;

- відповідає за підготовку приміщень, фантомів, манекенів, медичного обладнання та розхідних матеріалів;
- здійснює контроль за проведенням інструктажу для ЗО.

8.2. Відповідальний за проведення ОСКІ на певному курсі:

- перевіряє готовність станцій до проведення іспиту;
- контролює дотримання правил поведінки;
- проводить інструктаж ЗО;
- перевіряє присутність екзаменаторів та ЗО.

8.3. Технічний та підсобний персонал:

- своєчасно поповнює матеріально-технічне оснащення станцій розхідними матеріалами;
- забезпечує дотримання регламенту ОСКІ та розкладу дзвінків (сигналів);
- забезпечує друк завдань, дидактичних матеріалів, чек-листів та облікової документації;
- забезпечує безперебійне відеоспостереження та відеозапис іспиту.

8.4. Завідувачі кафедр:

- забезпечують підготовку методичного супроводу станцій та дидактичного матеріалу;
- забезпечують підготовку стандартизованих пацієнтів;
- забезпечують пілотне виконання сценаріїв на станціях перед ОСКІ.

Підготували:

Перший проректор з науково - педагогічної роботи проф. Дворник В.М., начальник навчального відділу проф. Старченко І.І., декан медичного факультету № 1 доц. Рябушко М.М., декан медичного факультету № 2 доц. Капустянський Д.В., декан стоматологічного факультету доц. Сидорова А.І., декан міжнародного факультету доц. Буря Л.В., директор навчально-наукового медичного інституту Кундій Ж.П.

Погоджено зі студентським парламентом Полтавського державного медичного університету.

Навчальник
навчального відділу

І. І. Старченко